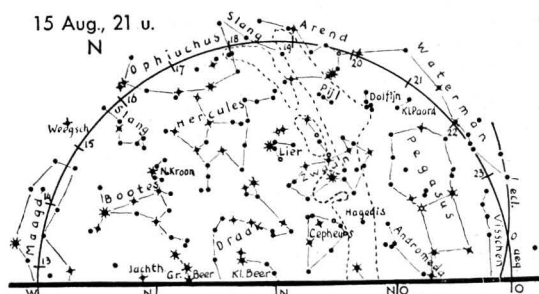
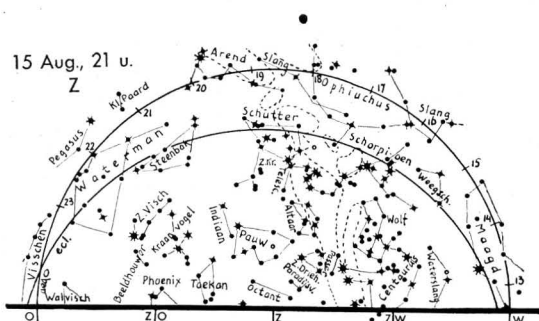

DE STERRENHEMEL IN AUGUSTUS

STERRENGROOTTEN: 0 en 1 *, 2 *, 3 +, 4 • ; veranderlijk o

De sterrenkaartjes gelden op 1 Augustus te 22 u., op 31 Augustus te 20 u. en voorts op
15 Apr. 15 Mei 15 Juni 15 Juli 15 Aug. 15 Sept.

5 u. 3 u. 1 u. 23 u. 21 u. 19 u.

Aan het begin van iedere maand gelden zij één uur later, op het einde één uur vroeger.

DE MAAN.—E. K. 7 Aug.; V.M. 14 Aug.; L.K. 21 Aug.; N.M. 29 Aug.

DE PLANETEN.—MERCURIUS komt op 10 Aug. in bovenste conjunctie met de zon en wordt avondster, maar gaat op den laatsten reeds even na 19 u. onder.

VENUS bereikt op 3 Aug. haar grootste helderheid (ondergang echter reeds te 20 u. 30 m.). Op het einde der maand is zij niet meer zichtbaar: ondergang 18 u. 25 m.

MARS (R. K. 13.9–15.1) beweegt zich van de Maagd naar de Weegschaal. Ondergang ongeveer te 23 u.

JUPITER (R.K. 14.8–15.0) wordt door MARS ingehaald en op den 27sten gepasseerd. Vóór dezen datum staat MARS aan den hemel beneden JUPITER, daarna erboven.

SATURNUS (R.K. 22.8–22.6) staat op den 31sten in oppositie met de zon en is den geheelen nacht te zien.

S. W. VISSER.

BOEKBESPREKINGEN

Verslag over de jaren 1933–1934 van de Nederlandsch Indische Vereeniging tot Natuurbescherming.—Buitenzorg, Archipel Drukkerij, Mei 1935, 122 blz., 15 fig.

„Frappez, frappez toujours”, heeft het Bestuur der Vereeniging ditmaal als motto voor haar inleiding tot dit in vele opzichten bijzondere jaarboek gekozen. Men moet met „durf” in den besten zin en met het ware enthousiasme bezielde zijn om in dezen teleurstellenden tijd een verslag als dit samen te stellen. Er zit pit in dit boek, dat nauwelijks een verslag, maar veeleer een warm pleidooi is geworden voor een zaak, die voor den liefhebber der tropische natuur eigenlijk niet meer bepleit hoeft te worden, voor den twijfelaar echter wél.

Natuurbescherming is een ideële taak; het is bekend genoeg, dat ijveraars voor het behoud van het schoone meestal weinig profijt trekken van hetgeen door henzelf tot stand werd gebracht, of waartoe zij den stoot gaven. Heeft „Natuurmonumenten” in Nederland niet reeds lang geleden moeten vechten om stukjes duin- en boschterrein te redden, waar men thans — ieder naar zijn aard — kan uitrusten en genieten, of ongestoord de studie van flora en fauna kan beoefenen? Nederlandsch Indië is groot genoeg, zal men wellicht zeggen, dan dat men zich druk behoeft te maken om de natuurlijke schatten van het land te behouden. Ja, zelfs Afrika is groot genoeg, en tóch bevinden zich daar nu reeds een aantal reusachtige natuur-reservaten, omdat men bijtijds heeft ingezien, dat het „groote wild” niet opgewassen is tegen de moderne machtsmiddelen van den mensch, die nu eenmaal gedwongen is steeds sneller en radicaler op te treden tegen alles wat hem als kolonist in den weg staat.

Behalve de verslagen over de lotgevallen der Vereeniging gedurende de laatste twee jaren, waaruit de waakzaamheid van het bestuur door allerlei kleinigheden blijkt, bevat dit boekje ver-

schillende aantrekkelijke bijdragen over fauna en flora van Natuurmonumenten of van andere interessante terreinen, die in aanmerking komen als zoodanig te worden aangewezen. P. F. FRANCK zet zijn bevindingen op schrift over neushoorns en bantengs in Oedjon Koelon; een gedegen en, zoowel in historisch als in biologisch opzicht, goed gedocumenteerd relaas. F. J. APPELMAN schrijft over het nog weinig bekende schiereiland Penandjoeng bij Bandjar, dat in 1934 als wildreservaat werd aangewezen. In dit artikeltje wordt melding gemaakt van den grooten vogelrijkdom en van het voorkomen van *Rafflesia Patma*, terwijl ook enkele dramatische bijzonderheden worden verteld uit het familieleven van de bantengs, die daar wonen.

Het met prachtige foto's verlichte opstel van A. HOOGERWERF over de vogelbroedplaatsen in de Brantas-delta is daarom zoo interessant, omdat het een helder licht werpt op de moeilijkheden, die zich soms kunnen voordoen bij de beoordeeling hoe groot een bepaald terrein moet zijn om een blijvende bescherming van zeldzame, of zelfs zeer gewone, vogels te waarborgen. Men heeft ook in dit tijdschrift kunnen lezen welk een geweldig studieterrein voor vogelliefhebbers hier nog braak ligt!

Hierna volgt, verduidelijkt door een paar schetskaartjes, nog een artikel met gegevens over het nieuwe natuurmonument Rawa Tjipanggang in Zuid Oost Bandjar, een van de zéér weinige groote moerascomplexen op Java, die nog zijn overgebleven en nu ook voor de toekomst gespaard zullen blijven. Tenslotte bewijzen de rapporten van het Boschwezen over jacht- en wildbescherming in de door dit lichaam beheerde reservaten, dat, ofschoon ook vele bosschen buiten de natuurmonumenten voor de jacht zijn gesloten, een strenge handhaving van de bepalingen t. o. v. de jacht hier dringend noodig is.

Het jaarboek sluit met een volledige en keurig verzorgde lijst van de bestaande natuurmonumenten en wildreservaten in geheel Nederlandsch Indië; met inbegrip van de twee groote wildreservaten (op Java en Sumatra elk één) is Indië thans 111 gereserveerde terreinen rijk, die een totale oppervlakte beslaan van 1266790 ha.

Al met al een boek, dat met veel toewijding voor de goede zaak is samengesteld. Druk en afwerking laten niets te wenschen over.

LIEFTINCK.

J. A. Lörzing. — Wenken voor tuinliefhebbers. Uitgeverij & Drukkerij N. V. De Deli Courant, Medan, S. O. K. 1934. 64 blz.

Dit uitstekend verzorgde en keurig uitgevoerde boekje van de hand van den vroegeren Hortulanus van de Afd. Sibolangit van 's Lands Plantentuin bestaat uit 28 korte schetsjes, die klaarblijkelijk overgedrukt zijn van een serie couranten-artikels. Achtereenvolgens worden wenken aan tuinliefhebbers gegeven over het zaaien, stekken, planten, enten, kruisen, en kweken van epiphyten; voorts over het onderhoud, de bemesting en de snoei, bestrijding van ziekten en plagen, enz. Wij bevelen dit pretentielooze boekje gaarne in de aandacht van tuinliefhebbers aan.

L. G. M. Baas Becking. — Geobiologie of inleiding tot de milieukunde. Den Haag, P. W. VAN STOCKUM & Zn. 1934, 263 blz. 65 fig. Ing. f 3.90, geb. f 4.90.

In dit uitnemende boekwerkje, dat intusschen slechts in zijn geheel begrijpelijk is voor hen, die althans op de hoogte zijn van de beginselen der chemie en physica, wordt een uitvoerige behandeling gegeven van het verband, dat er bestaat tusschen het leven der organismen op aarde en hun milieu (omgeving), voornamelijk ten opzichte der lagere organismen (bacteriën, wieren, enz.). De bioloog zal verheugd zijn, evenals de chemicus, physioloog en bacterioloog, de veelzijdige stof, hier in origineelen en vlotten vorm tot één geheel verwerkt aan te treffen; warm kan het aanbevolen worden aan leeraren in deze vakken, en aan allen, die een werkelijke belangstelling voor deze fundamenteele vraagstukken hebben. Echter kan ook de leek, mits zijn belangstelling en kennis boven het middelmatige uitgaat, zeer veel lezenswaardigs in dit boek vinden, speciaal over het wonderlijke leven van velerlei micro-organismen. Een boek, dat alle aandacht verdient.

VAN STEENIS.

TE KOOP AANGEBODEN

ZEISS microscoop, middelgroot omklapbaar statief, met vaste, ronde en centreerbare tafel, grove en fijne instelling (micrometerschroef), vereenvoudigd belichtings-apparaat (ABBE n. A. 1.20), revolver voor 3 objectieven. Obj. A, D en homog. immersie 1/12 (apert 1.30, REICHERT fabr.), oculairen 5 en 10× (HUYGENS). In gepolitoerd houten kast. Prijs f 125.—

Adres: J. C. VAN DER MEER MOHR, Medan (S. O. K.).